

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH180049
NAZWA OBSZARU Tarnobrzaska Dolina Wisły

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH180049	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Tarnobrzaska Dolina Wisły

1.4. Data opracowania 2008-12	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 2 września 2022 r. w spr. soo Tarnobrzaska Dolina Wisły (PLH180049)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
21.6351

Szerokość geograficzna
50.5576

2.2. Powierzchnia [ha]:

4059.69

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2   Nazwa regionu

PL33	Świętokrzyskie
PL32	Podkarpackie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			31.64		G	B	C	B	B
3270			59.64		G	B	C	B	B
6430			0.47		G	D			
6440			207.55		G	B	B	B	A
6510			342.31		G	B	C	B	B
91E0			366.95		G	C	C	C	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze						Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	1130	Aspius aspius			p	1	20	i	C	G	C	C	C	C
A	1188	Bombina bombina			p	1500	4500	i	C	G	C	B	C	B
M	1337	Castor fiber			p	20	140	i	C	G	C	B	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	10	20	i	C	G	C	B	C	B
I	1060	Lycaena dispar			p	10	50	i	P	G	C	C	C	C
F	1145	Misgurnus fossilis			p				P	M	D			
I	6179	Phengaris nausithous			p	5	10	i	P	G	C	C	C	C
F	5339	Rhodeus amarus			p	200	1000	i	V	G	C	C	C	C
F	6144	Romanogobio albipinnatus			p	200	1000	i		G	C	C	C	C
F	6143	Romanogobio kesslerii			p				R	M	D			
A	1166	Triturus cristatus			p				V	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	6.9
N10	43.31
N06	31.86
N21	2.08

N23	0.45
N12	15.4
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły zlokalizowany jest na granicy dwóch województw: na terenie województwa podkarpackiego, w powiecie tarnobrzesckim, gminach: Gorzyce, Baranów Sandomierski, w powiecie Tarnobrzeg, gminie miejskiej Tarnobrzeg, w powiecie mieleckim, gminach: Padow Narodowa, Gawłuszowice oraz w województwie świętokrzyskim, w powiecie sandomierskim, gminach: Dwikozy, Samborzec, Koprzywnica, Łoniów, gminie miejskiej Sandomierz i w powiecie staszowskim, gminach Osiek i Połaniec. Obszar znajduje się w obrębie rozległego regionu Nizina Nadwiślańska, który obejmuje szeroką dolinę Wisły i fragmenty odcinków ujściowych jej dopływów. Obszar związany jest z obwałowanym fragmentem doliny Wisły na odcinku od ujścia Wisłoki, do ujścia Trześniówki. Na omawianym odcinku ujście do Wisły znajdują wody m.in. Wisłoki, Strzegomki, Koprzywianki oraz kilku innych, mniejszych cieków. Najdłuższym z nich jest Babulówka. Obszar obfituje dużą ilość starorzeczy i oczek wodnych zasilanych przez regularne wylewy Wisły. Z racji położenia obszaru w obrębie regularnie zalewanej doliny rzecznej, dominującym typem gleby są mady rzeczne. Wytworzone są one głównie z utworów pyłowych zwykłych i luźnych oraz piasków luźnych bądź słabo gliniastych nanoszonych wraz z nurtem rzeki. Obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły nie pokrywa się z żadnymi innymi formami ochrony.

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze PLH180049 występuje 6 siedlisk przyrodniczych, w tym 5 jako przedmiot ochronny oraz 11 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Obszar Tarnobrzaska Dolina Wisły cechuje się dużą bioróżnorodnością gatunków roślin i zwierząt oraz dużą różnorodnością siedlisk przyrodniczych. Spośród siedlisk przyrodniczych, największe znaczenie mają tu: łągi nadrzeczne, łąki selernicowe oraz niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. Obszar ten jest bogaty w licznie występujące gatunki ryb i płazów.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

W obszarze Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły zinwentaryzowano 54 starorzecza. Siedlisko spotykane są na całej długości doliny i brak jest znaczących koncentracji powierzchni siedliska. Występują starorzecza z obecnymi jedynie pleustofitami: rzęsa drobna czy też spirodela wielokorzeniowa, ale także starorzecza o dużej różnorodności gatunkowej, w których poza pleustofitami występują także elodeidy, np. wywłócznik okółkowy. Najczęściej spotykanymi zbiorowiskami roślinnymi są: zespół *Nymphaeo albae-Nupharetum luteae* z grążelem żółtym, zespół *Lemno-Spirodeletum polyrrhizae* z rzęsą drobną i spirodelą wielokorzeniową oraz zespół rogatka sztywnego *Ceratophylletum demersi*. Liczba gatunków i zbiorowisk roślinnych w poszczególnych płatach siedliska jest zróżnicowana.

Reprezentatywność siedliska otrzymała ocenę dobrą – B.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania w obszarze oceniono jako dobry (B), na który składają się: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: wykazano odchylenia od stanu uprzywilejowanego, bardzo mała przezroczystość wody, na większości stanowisk pH wody i konduktywność były oceniane właściwie, część stanowisk ulega zarastaniu przez wysokie byliny, a także przez niską roślinność szuwarową, podwyższone wartości wskazują na obecność zanieczyszczeń i eutrofizację), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: na obniżenie ocen miały wpływ wypływanie starorzecza, zarastanie przez rodzime ekspansywne rośliny szuwarowe oraz eutrofizacja).

Ocena ogólna: B – dobra.

3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.

W obszarze objętym opracowaniem zinwentaryzowano 27 płatów siedliska. Z gatunków typowych stwierdzono m.in.: uczepek trójlistkowy i komosę wielonasienną. W składzie florystycznym siedliska stały jest również udział gatunków charakterystycznych dla upraw okopowych, głównie chwastnicy jednostronnej. W większości płatów dominowały gatunki charakterystyczne dla siedliska. W niektórych płatach siedliska obserwowano obecność gatunków inwazyjnych np. *Acer negundo* przy czym ich pokrycie w poszczególnych

płatach jest znikome. Na większości płatów siedliska nie obserwowano gatunków ekspansywnych, które mogłyby stanowić zagrożenie dla tego siedliska. W kilku płatach masowo występują siewki wierzby, jednak usychają one we wczesnej fazie rozwoju.

Reprezentatywność siedliska otrzymała ocenę dobrą – B.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania w obszarze oceniono jako dobry (B), na który składają się: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p. charakteryzowały się dużym bogactwem florystycznym, płaty dobrze zachowane, odległość między płatami na ogół nie przekracza 5 metrów, choć występują również płaty bardziej izolowane, w kilku miejscach płaty siedliska przedzielone są ostrogami regulacyjnymi), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: wydeptywanie płatów zbiorowisk roślinnych typowych dla tego siedliska oraz rozjeżdżanie przez pojazdy silnikowe, które niszczą warstwę namulów oraz roślinność).

Ocena ogólna: B – dobra.

6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono siedliska 6440, rozmieszczone wzdłuż linii brzegowej Wisły. Z gatunków charakterystycznych i wyróżniających występuje m.in.: czosnek kątowaty i selernica żyłkowana. Skład gatunkowy zinwentaryzowanych łąk selernicowych nawiązuje do łąk świeżych – o czym świadczy obecność np. rajgrasu wyniosłego. Łąki selernicowe na terenie Tarnobrzeskiej Doliny Wisły kontaktują się niejednokrotnie z łąkami świeżymi (siedlisko 6510), tworząc z nimi mozaikę. Duży udział w runie wyczyńca łąkowego sprawia, że miejscami trudno jest jednoznacznie określić reprezentatywność siedliska, a także oszacować jego areał. Świadczy to o podobnej charakterystyce ekologicznej obu siedlisk. Mozaika siedlisk stanowi ok. 46,64 % ogólnej powierzchni zbiorowiska 6440. Stwierdzono, iż 184,77 ha siedliska 6440 występuje w mozaice z siedliskiem 6510 (6510 - 88,16 ha; 6440 - 96,61 ha).

W związku z powyższym w zakresie reprezentatywności nadają się ocenę dobrą – B.

Powierzchnia siedliska stanowi 15% $\geq$ p > 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – B).

Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: struktura siedliska odbiega od doskonałej ze względu na występowanie gatunków inwazyjnych oraz pojawianie się gatunków ekspansywnych, niemniej jednak udział gatunków charakterystycznych i diagnostycznych dla siedliska w większości oceniony został właściwie), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: perspektywy ochrony siedliska ocenia się jako właściwe, na poszczególnych stanowiskach zostały ocenione w sposób właściwy lub niezadowolający, stwierdzano zarówno łąki koszone oraz w mniejszym stopniu takie, na których nie prowadzi się regularnego użytkowania, obecny jest wołok).

Ocena ogólna – A.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Łąki mezofilne na badanym obszarze występują na międzywalu i nierzadko bywają zalewane wodami powodziowymi, po których na powierzchni gleby osadza się cienka warstwa namulów. Takie stosunki hydrologiczne, typowe dla pierwotnych łąk, należy uznać za korzystne, wzbogacające gleby w biogeny i podnoszące żyzność siedliska. Łąki świeże w obszarze są względnie dobrze zachowane. Większość stanowisk odznaczała się wysokim udziałem gatunków charakterystycznych. Fizjonomia zbiorowiska i skład gatunkowy niejednokrotnie odbiegają jednak od stanu, który zezwalałby na określenie reprezentatywności jako doskonałej. Decydują o tym m.in. zaburzone proporcje udziału gatunków dwuliściennych i traw, a także zubożenie składu gatunkowego spowodowane przez notowane ze zmiennym udziałem gatunki inwazyjne, np. nawłoc późna oraz gatunki o charakterze ekspansywnym, np. ostrożeń polny. Niektóre płaty wchodziły w skład mozaiki siedlisk ze zbiorowiskiem 6440.

Łąki świeże na terenie Tarnobrzeskiej Doliny Wisły kontaktują się niejednokrotnie z łąkami selernicowymi, tworząc mozaikę. Mozaika siedlisk stanowi ok. 25,75 % ogólnej powierzchni zbiorowiska 6510. Stwierdzono, iż 184,77 ha siedliska 6440 występuje w mozaice z siedliskiem 6510 (6510 - 88,16 ha; 6440 - 96,61 ha).

Reprezentatywność ocenia się na B – dobra.

Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C).

Stan zachowania został oceniony jako B (dobry) na podstawie podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: w większości łąki są koszone, lecz nie zawsze właściwie o czym świadczy obecność

wojłoku, gatunków inwazyjnych, nalotów drzew i krzewów; łąki świeże w obszarze charakteryzują się zmiennym zróżnicowaniem florystycznym. Czynnikiem zaburzącym była obecność gatunków inwazyjnych i w mniejszym stopniu gatunków ekspansywnych), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: perspektywy zachowania siedliska są dobre. Przeprowadzając regularne i odpowiednio wykonane zabiegi ochrony czynnej możliwe jest poprawienie wskaźników struktury zachowania siedliska w obszarze). Ocenę ogólną określa się na B. Ocena wynika z dobrego stanu zachowania łąk świeżych i dobrych perspektyw zachowania struktury siedliska.

*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

Siedlisko przyrodnicze zajmuje 41 płątów z drzewostanem, gdzie dominacją gatunki charakterystyczne dla siedliska. W obszarze objętym opracowaniem łągi reprezentowane były wyłącznie przez związek *Salicion albae*, w którym wyróżnia się łąg wierzbowy i łąg topolowy. Kombinacja florystyczna runa oparta była na gatunkach łągowych, jednak zaburzona przez znaczny udział gatunków inwazyjnych (nawłoc późna, nawłoc kanadyjska) czy dominację facjalną jeżyny popielicy i pokrzywy zwyczajnej. Gatunki inwazyjne pojawiały się również w drzewostanie (np. klon jesionolistny).

W związku z powyższym w zakresie reprezentatywności nadaje się ocenę C.

Stwierdzona powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C). Stan zachowania oceniono jako średni lub zdegradowany – C, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (III – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana: we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, ale zaburzone są relacje ilościowe (dominacja facjalna), stwierdzano ponadto gatunki inwazyjne, tj. nawłoc późna, nawłoc kanadyjska), stopień zachowania funkcji (III – średnie lub niekorzystne perspektywy: niekorzystnym zjawiskiem jest prześwietlenie drzewostanu, które wpływa na zmiany w fizjonomii siedliska i wkraczanie gatunków światłolubnych, we wszystkich płątach obserwowano deficyt starych drzewostanów oraz zasobów martwego drewna) oraz możliwość odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: zwiększenie udziału starych i zamierających drzew poprzez ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym).

Ocena ogólna – B.

*siedlisko priorytetowe

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

W obszarze stwierdzone 3 niewielkie płąty siedliska przyrodniczego 6430, reprezentowanego przez niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe. Częstym składnikiem tych zbiorowisk są gatunki obce, a zwłaszcza inwazyjne m.in. nawłoc późna. Bardzo często przy sprzyjających warunkach edaficznych do wykształcenia się siedliska 6430, udział gatunków obcych jest tak duży, że reprezentatywność zbiorowiska jest bardzo niska i nie może ono być uznane za siedlisko przyrodnicze.

Powierzchnia siedliska stanowi zaledwie 0,007% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego.

Ocena D.

Poza siedliskami przyrodniczymi, w obszarze PLH180049 opisano także 8 gatunków jako przedmioty ochrony: bóbr, wydra, boleń, czerwończyk nieparek, modraszek nausitous, kiełb białopłetwy, kumak nizinny, różanka.

1130 Boleń (*Aspius aspius*)

W trakcie inwentaryzacji nie stwierdzono gatunku na żadnym z 10 stanowisk, jednak na kilku stanowiskach stwierdzono istnienie sprzyjających siedlisk. Ryby te wędrują w swoim życiu kilkanaście a nawet kilkadziesiąt kilometrów, dlatego jest możliwe zajęcie tych siedlisk w niedalekiej przyszłości. Stan populacji bolenia oceniono na poziomie C: $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: w odległości kilkunastu kilometrów od badanego obszaru brak przegród uniemożliwiających migrację ryb, jednak są przegrody poprzeczne w dopływach Wisły) – ocena C.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: C.

1337 Bóbr europejski (*Castor fiber*)

Na terenie obszaru obserwowano ślady obecności gatunku w 95% skontrolowanych punktów. W zdecydowanej większości były to świeże ślady żerowania nad rzeką i w sąsiedztwie starorzeczy, świadczące o ciągłej obecności gatunku.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: baza pokarmowa i charakter strefy brzegowej oceniono właściwie, jednak duża szerokość Wisły na tym odcinku, wysokie wahania poziomu wody oraz wysoki stopień antropopresji tj. bliskość głównych dróg, zabudowań oraz pól uprawnych czynią siedlisko na omawianym obszarze nieoptymalnym dla bobrów) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C.

Ocena ogólna: dobra – B. Na taką ocenę wpływa odcinek Wisły pełniący kluczową rolę w przemieszczaniu się osobników (dyspersji), co czyni ten obszar istotnym dla ochrony gatunku.

1355 Wydra (*Lutra lutra*)

Na terenie obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły obserwowano ślady aktywności gatunku w 90% skontrolowanych punktów, wysoki był też odsetek punktów ze stwierdzonymi odchodami, co wskazuje na stałą obecność gatunku na całej długości badanego obszaru. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: obfita baza pokarmowa, duża dostępność kryjówek, znaczny udział zbiorników wodnych i odcinków rzek oraz odpowiedni charakter strefy brzegowej, zagrożenia potencjalne związane są z bliskością głównych dróg oraz sąsiedztwem terenów zabudowanych) – ocena B.

Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C. Większość zbadanych odcinków cieków w obszarze pełni ważną rolę w przemieszczaniu się osobników (dyspersji), co czyni ten obszar istotnym dla ochrony gatunku. Cechy siedliska gatunku są dobrze zachowane, a sam gatunek jest obecny na wielu stanowiskach.

Ocena ogólna: dobra – B.

1060 Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*)

Podczas prowadzonych badań terenowych potwierdzono obecność gatunku na 6 stanowiskach w obszarze. Siedliskami gatunków są obszary o powierzchni ok. 22,6 ha, 4,83 ha, 3,74 ha, 3,21 ha, 2,27 ha oraz 1,44 ha. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: siedlisko gatunku motyla pokrywa gatunek obcy inwazyjny tj. nawłóć późna, obserwuje się również ekspansję trzciny pospolitej), możliwości odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: stosowanie zabiegów ochronnych w odpowiednich dla gatunku terminach mających na celu poprawę stanu siedliska - zmniejszenie udziału gatunków ekspansywnych i inwazyjnych) – ocena C. Motyl ten posiada średnie możliwości dyspersyjne, a jego zasięg obejmuje całą Polskę. W bliskim sąsiedztwie Tarnobrzaskiej Doliny Wisły znajdują się kolejne stanowiska tego gatunku, położone m.in. w dolinie Wisły i jej dopływów.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: C (znacząca).

6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*)

Gatunek stwierdzony na jednym stanowisku, gdzie obserwowano imagines. Na stanowiskach występuje w małej liczbie: pierwsza kontrola nie wykazała występowania motyla, druga - 5 osobników. Powierzchnia stanowiska wynosi 2,19 ha.

Stan populacji oceniono na poziomie C: $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: siedlisko gatunku jest częściowo wykaszane a częściowo opanowane przez gatunek inwazyjny nawłóć późną, niska dostępność roślin żywicielskich, pojedyncze wierzby ograniczające wpływ wiatru), możliwość odtworzenia (III – trudne lub niemożliwe: prawdopodobnie okresowe zalewania przez Wisłę powodują znaczne uwilgotnienie podłoża co nie sprzyja występowaniu gatunków mrówek, które są niezbędne do rozwoju motyla. Połowa powierzchni

stanowiska jest opanowana przez nawłóć, co wymaga przeprowadzenia regularnego cyklu koszeń, mającego na celu zmniejszenie ekspansji i zwiększenie udziału gatunków łąkowych, w tym rozprzestrzenianie się rośliny żywicielskiej krwiściągu lekarskiego) – ocena C.

Izolacja – C: populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna – C: znacząca. Nadana ocena jest wynikiem przede wszystkim małej liczebności populacji na jedynym stanowisku tego gatunku. Silnie zagrożone jest też jego siedlisko (przez inwazyjną nawłóć), a rośliny żywicielskie są nieliczne.

1188 Kumak nizinny (*Bombina bombina*)

Kumak nizinny został stwierdzony na 22 stanowiskach w obszarze, na których obserwowano osobniki i/bądź słyszano głosy godowe. Populacja tego gatunku, mimo stwierdzonych zagrożeń, jest bardzo liczna i występuje powszechnie na niemal całym obszarze Natura 2000.

Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej – C.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: na wszystkich stanowiskach stwierdzono liczne osobniki tego gatunku, a ponadto obecny był rozród, istniejące w sąsiedztwie rzeki zbiorniki są bardzo niestabilne, gdyż każdy wylew Wisły powoduje ich czasową lub trwałą likwidację, a przede wszystkim dostają się do nich wówczas ryby drapieżne, bardzo liczna roślinność zanurzona i pływająca, brak bariery wokół brzegu zbiornika) – ocena B. Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C. Gatunek występuje powszechnie w starorzeczach po obu stronach Wisły, a jego populacja jest liczna. Stwierdzone zagrożenia nie mogą spowodować wyginięcia kumaka, lecz co najwyżej okresowe spadki liczebności (np. w okresie wylewów Wisły).

Ocena ogólna: dobra – B.

6144 Kiełb białopłetwy (*Romanogobio albipinnatus*)

Gatunek stwierdzono w trakcie badań terenowych na 1 stanowisku.

Stan populacji oceniono na poziomie C: $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: zanieczyszczenie wód powierzchniowych z zakładów przemysłowych, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych, obce gatunki inwazyjne, cechy siedliska wydają się łatwe do utrzymania, a w niektórych miejscach – odtworzenia) – ocena C.

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C – znacząca, co znaczy, że obszar Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły ocenia się jako znaczący dla ochrony gatunku w kraju.

5339 Różanka (*Rhodeus amarus*)

Gatunek został stwierdzony na 1 stanowisku.

Struktura wiekowa i względna liczebność gatunku jest zróżnicowana.

Stan populacji oceniono na poziomie C: $2\% \geq p > 0$ populacji krajowej.

Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: krótkoterminowe zmiany przepływu, w odległości kilkunastu kilometrów od badanego obszaru brak przegród uniemożliwiających migrację ryb, zanieczyszczenia wody, obecność gatunków inwazyjnych, względna liczebność małży skójkowatych niezbędnych dla rozrodu różanki wynosi poniżej 0,01 os./m². Z powodu uzależnienia jego rozmnażania od małży skójkowatych, kluczowe jest zapewnienie tym małżom odpowiednich warunków bytowych) – C.

Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: C.

Poza przedmiotami ochrony, w obszarze występuje także: piskorz, kiełb Kesslera, traszka grzebieniasta.

1145 Piskorz (*Misgurnus fossilis*) W trakcie inwentaryzacji prowadzonej w latach 2020/2021 nie stwierdzono gatunku na żadnym z 10 badanych stanowisk, co nie wyklucza występowania gatunku w obszarze Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły. Niewielkie rozmiary ciała, specyficzny habitat oraz przydenny tryb życia, sprawiają, że piskorz jest gatunkiem, trudnym do złowienia. W stosunku do populacji krajowej populacja piskorza w obszarze jest nieistotna – ocena D.

6143 Kiełb Kesslera (*Romanogobio kesslerii*)

Brak jednoznacznych stwierdzeń czy gatunek występuje w obszarze czy nie został wykryty z powodu niskiej liczebności. W trakcie inwentaryzacji prowadzonej w latach 2020/2021 nie stwierdzono gatunku na żadnym z 10 badanych stanowisk, co nie wyklucza występowania gatunku w obszarze. Ze względu na preferencje siedliskowe gatunku tj. głębsze odcinki rzeki z szybkim prądem wody, jest trudny do odłowienia klasycznymi metodami badawczymi wykorzystującymi agregaty połowowe.

W stosunku do populacji krajowej populacja kiełba Keasslera w obszarze jest nieistotna – ocena D.

1166 Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*)

W trakcie inwentaryzacji prowadzonej w latach 2020/2021 nie stwierdzono gatunku. Na obszarze Tarnobrzeskiej Doliny Wisły populacja traszki grzebieniastej może występować tylko okresowo, gdyż każdorazowo zanika po wylewie Wisły. Gatunek ten preferuje małe i średnie zbiorniki pozbawione ryb, bo tylko tam osobniki dojrzałe płciowo (a zwłaszcza larwy i jaja) mają szansę przeżyć. Takie akweny występują w granicach obszaru, ale w okresie wylewu Wisły (np. w czerwcu 2020r.) są całkowicie zalewane, a tym samym zarybione. Traszki wędrują na odległość kilkuset metrów, dlatego potrzeba kilku lat (i braku kolejnego wylewu), aby z terenów położonych poza międzywałem (czyli poza obszarem Natura 2000) nieliczne osobniki przywędrowały do zbiorników Tarnobrzeskiej Doliny Wisły. Zdarza się to jednak rzadko, gdyż podobnie jak inne płazy, gatunek ten wykazuje bardzo słabą dyspersję, ze względu na silną filopatrię. Dawniej na tym całym, rozległym terenie stwierdzone zostało tylko jedno stanowisko tego gatunku, w dodatku z niewielką liczebnością. Teren, na którym znajdowało się stanowisko, został całkowicie zalany pod koniec czerwca 2020 r. Jeśli nawet wcześniej istniało jakieś stanowisko tego gatunku, to zostałaby on wyeliminowany przez ryby, które wraz z wylewem dostały się do wszystkich akwenów.

W stosunku do populacji krajowej populacja traszki grzebieniastej w obszarze jest nieistotna – ocena D.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A04.03		i
L	A11		i
M	A03.03		i
H	B02.04		i
L	H01		i
L	K02.03		i
L	H05.01		i
H	I01		i
H	I02		i
L	K01.04		i
M	K02.01		i
M	K02.02		i
L	K03.04		i
L	J03.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie

kwasów/zakwaszenie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,
 O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
 i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Anonimus – Dane dotyczące ryb uzyskane z PZW Tarnobrzeg; 2. Majkut A. – Niepublikowane zbiory zielnikowe; 3. Majkut A. - Obserwacje terenowe; 4. Świąś F., Majkut A. 2006. Rzadsze rośliny naczyniowe terenów kolejowych w określonych regionach Kotliny Sandomierskiej. Część I. Nizina Nadwiślańska, część północna; 5. Sobowiec S. 2008. Dane niepublikowane; 6. Biblioteka Monitoringu Środowiska. 2010-2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych- Przewodnik metodyczny część I – IV; 7. Przemyski A., Przybylska J., Bojarska K., Maugeri L., Starus J., Przemyski P., Starus (Chmaruk) A. 2021. Raport ochrony ssaków. Kielce; 8. Przemyski A., Paciorek T., Starus (Chmaruk) A., Kuleta I., Starus J., Przemyski P. 2021. Raport ochrony siedlisk przyrodniczych (część fitosocjologiczna). Kielce; 9. Przemyski A., Tatoj K., Tatoj A., Starus J., Przemyski P., Starus (Chmaruk) A. 2021. Raport ochrony ryb i minogów. Kielce; 10. Przemyski A., Przybylska J., Wojdan D., Werstak K., Starus J., Przemyski P., Starus (Chmaruk) A., Fijewski Z., Fijewska M. 2021. Raport ochrony zwierząt (wyniki eksperta entomologa i herpetologa). Kielce; 11. Przemyski A., Starus J. 2022. Uzupełnienie do raportu ochrony siedliska przyrodniczych (Część fitosocjologiczna). Kielce; 12. Przemyski A., Werstak K., Wojdan D., Przybylska J., Bojarska K., Maugeri L., Tatoj K., Paciorek T., Kuleta I., Starus A., Anioł A., Starus J., Nowak B., Przemyski P., Fijewski Z., Fijewska M. 2022. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH180049 w województwie podkarpackim i świętokrzyskim, Kielce.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	0.0				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Góry Pieprzowe	*	0.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Adres:	Polska Józefa Piłsudskiego 38 35-001 Rzeszów
Adres e-mail:	sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--